

Brev från och till medlemmar av familjen Gjörwell växlade åren 1780-1811 Ep...

Gjörwell, Carl Christoffer,

HS Ep.G 12:2

National Library
of Sweden

DR. J. J. från Kongl. Bibliothecarien C. C. Gjörmell till Kongl. Secreter, Mr. Lennart Joh.
Mandorff, Licent. Förvaltare i Gräfvens, dat. Norrköping, d. 27 Sept. 1796. 128

innehåll:
1) Huset och Rummet hvar Ditt Brev skref. 2) Den ministeriella Föregången med min
Resa till Norrköping. 3) Mr. Secreter. Kullberg blef min Beskämrat. 4) Vår Morgon- och
Förmiddags. Gåmn. 5) Mina Besök hos Frökenarne. Adlerberg och Ehrensparre. &

De nu, Därför min Mandorff, uppfyller jag Din Både
Önskan och Förmodan, sätter och skriver här i Norrköping,
på Sofkan och under mit Portrait, just på samma Ställe,
hvar Du satt och skref dit första Brev till mig, efter Din sista
Resafärd från Stockholm; jag skriver uti det Hw och ibland
de Vänner, som Du så väl känner; således kun Du allt
förväl döma, hvad jag njuter uti denna Rund, delande
Hjertat emellan Dem och Dig. Men huru har jag kommit
till denna så lösa Jorissanle?

Jag ämnade omkring Midfommaren resa ner med
alla Sin Dribbi; men Linder mellankommo från
Conseilers fida. På mer än 4 år hade jag ej set de
så älskanvärda Barnen, hade också Affärer at reglera
med min K. Hög; beslöt således at, såsom Stata Minister
antråda denna äfven till utseendet högst vigtiga Resa;
anmälde den först om Fördags- aftonen under det vi äto,
endast Värmen Föfogren närvarande, och at den skulle
gå förfig Fördags- morgonen. Den eljest så genomgoda
Fru protesterade, Mr Föfogren blef misslykt, men teg;
jag hade tagit mit Beslut, det kunde icke ryggas.
Men bevarr! hvilken skal då följa med Dig? Mr Secreteraren
Kullberg. Nu är till vetandes; at denne min Hof-
Skald,

6) Resan till Linköping. 7) Bibliothek, Kalas och Fäktne-ton därstädes.

8) En den angenämaste lömvoj både dit och Färdan. 9) Lönningstjänster och

Känningar. 10) En skön Väst utur min Doters Minnes-bok. - Pinga: Anteckning om
Ehrensparre-äktet.

Skuld, enligt inrikes Tidning^{en} till lilla Stats-frun i
Norrköping för år 1795, just icke mycket bräskat med
upptagningen uti Vittorhetens-Akademien -- mais enfin
il commence à être regardé comme un des Elus. Med
yngdom och Sölskaphet förbinder han en känsla för det
ädla och vackra både uti Tänkesätt och Smak, som önnat
honorn icke allenast Sölskapheten, utan ock Vänfkaper
med flera af våra öfversta Snillen, ibland hvilka jag
här vil nämna en Daykull och en Gefe Oxenstierna,
hvars Skördar han ägt den första Vällusten at få in-
berga, såsom honom yndrogs af Hans Excellence, at hafva
utgifnings-vården ^{af} detta så förtäffliga Landqvåde.
Vi-à-vis des Dames synes han äga något af les qualités
aimables d'un Papillon volage: ty under de få dagar
vi varit här i Norrköping är väl ingen Skönhet, som
han icke redan känner, hvars dugn han icke mer eller
mindre fört; således: chacun a son tour; j'espère que
vous m'entendez. Dock min Don Herman är icke allenast
en charmant Gefe, utan ock en högst beskedlig Reskamrat:
ty han har alla möjliga attentioner för mig.

Refan gick för sig på sagdan tid, och lördag morgonen
var jag slutten inom de kära Darnens armar. Under den,
samma, uti vackert väder och äfven vid et skönt månsken,
njöto vi därjämte Vänfkapers och Förtroendes Nöjen.
Ibvar morgon sängo vi följande kvåde:

Ljelig

Lyklig den med sorgfritt Hjerta
fridslamt härfar morgonen,
och förutan ångrens smärta
öfverskådar afsonen!

Lyklig den, hvars Lefnad flyter
Båtkens lugna bölja lik,
och, fast dyckans öfvertryter,
är af egna Dygder rik!

Lyklig den, som orädd lyder,
när hans sista timma flår,
och hvars Graf en blomma pryder,
vatnad af en Ömhets tår!

Sedan vi ätit Brukoft och dandets Skönhet började vidga sig
för våra Ögon, Bygdens Sälhet leda sig til våra Brött, inn
flöimde vi uti Favorit-lången:

Nöjets Söner, mina Vänner!
Njutom Lifvets glada Dag!
Den som inga Nöjen känner,
Känner ej Naturens lag.
Mäniskan fläptes på det viset,
Ej til laster, ej til Brött:
Nöjet uti Paradiset
Var den första Mäniskans lött.

* * *
Jag vil Nöjets dagar lyda,
Glata mytten i mit hår,
Sjelf min Graf med Rankor gunga,
Som begjuti af Vänners tår.
Mäniskan fläpte? - -

Mina

Mina Besök uti Norrköping utom Lindahlfska Huset
hvar förnämligast blifvit detta emellan Fröken Adlerberg i
Stiftets och en Fröken Ehrensparre från Skåne, som nyligen
kommit hit up för at besöka sina Släktingar här uti
Östergötland. Med den förre tillbragte jag i förmiddags en
den gladaste, en den skönaste Stund. Vi talte, läste och njöte
Vänfkäpen, vi såto vid Fönstret at det vackra och med
gröna Träd planterade Torget, ty hon har nu efter sin
Sjuka Systers Död flyttat rum; hennes blåa ögon tolkade
bara Godhet, något ömt lidande kunde det ej så glada
Ansigtet ej döja, hvilket också ej litet ökade des intagande
Behag. Det säges, at Öfverste Jernfeldt och Professor Seryell
tälpla om hennes Person; jag vet intet om eller at hvilken
hon gifver sin Hånd, men hennes Hjerta förtjenar et
färdant som hennes eget är. Vi talte äfven om Dig, och
hon bad mig mycket hälsa. I morgon förmidd. går jag åter
til henne, och eftermiddagen tillbringa tette belle Christine
chez la belle Gustave. — Den andra Fröken, jag menar

Louise

*) Detta Stift styres nu af Priorissan, Enke-Fru Hedvig Christina
Ulfsparrre, född Grefwinna Creutz, Syster til Ambassadeuren,
sedan Campli-Præsidenten, Grefve Creutz, den store Skalden,
och består af Sex Frökenar, som äro: 1. Christina Virginia
Adlerberg. 2. Fredrika Charlotta Wersnyskierna. 3. Ulrica
Benedicta Natt och Dag. 4. Hedvig Charlotta Winge flycht. 5.
Frikoninnan Hedvig Carolina Filas. 6. Ulrica Ursula von Schantz.
Stiftets Inkomst går til omkring 20,000 Daler Konnymt.
Det bebos et vackert Stenhus vid förre Sjukas Torget, sedan
1769 års Riksdag Riddarhus-Torget kalladt.

Louise Ehrensparre, är den vackraste nu levande ikänd fersé.
 Dotter till efter Öfverste-lieutenanten Ehrensparre; men som icke
 har den förärf. lätta Gale-gäfra, än mindre hennes fria skick och
 behagliga lefnadsfätt. Hon har aldeles sin Norr-tycke, för god ut;
 är det också, hyfsar mycken och en aldeles ädelmodig Vänfkap för
 mig, samt finner ett Nöje uti at underrätta mig om sin Familles
 nu varande omständigheter, och om hvilka jag lefvat sedan någon
 tid uti mycken okunnighet. Hennes Närvär i Norrköping var mig
 högst oväntad, och således så mycket mera fägnelsam.

Uti Linköping har jag varit 3: ne Dagar hos den lika så vittre,
 som vänfkapofulle Förmästaren D. Älf, medan Strömkullberg till-
 bragde 2: ne hos ett Klenfkap Gyllenram på landet, hvar en skön
 Fröken och en vittler Son, hans Vän, finnas. Med den gästfri-
 Disken och hela Consistorium måste jag äta: mycken heder och
 godhet uti allt detta, äfven som uti mycket annat; men våra
 små och pastorale måltider -- Du minnes allt för väl, huru
 de mera smakat vårt Hjerta än vår Gern -- Dock den föte
 Gubbens Älfo så mångfaldiga, så fanna, så omsorgfulla Attens-
 tioner ersatte allt, underhöllt digne inom mig midt under
 det glada, åtnyttarne välmentu babet af Tal, Skatt och Skålar.
 Skolan, Gymnasium, Domkyrkan och Bibliotheket besågo.
 Det sijnämnde stort och dyrbart, hälsf uti en ländort. Han
 hand tyttas ha måst la robe grise i Linköping bönjar affibera
 sansculottisme; Sjäknen vil icke mera bära den hand
 stånd distinguerande gråa klappan, ja ej en gång låta exa-
 minera sig -- hvarföre det intet? -- ty han är född till frihet,
 när disponera om sin tanka, sin klappan -- och just som jag
 var uppe i Gymnasium, stod en insurgent midt före
 Reverendissimus, var rykåffig och, då han hotades med ut-
 frykning,

strykning, frarade flurst: det får bli därvid. Hvad tycker
man trös ther Frere om en sådan Ton? Är den icke uryggelig?
Men det, som kändes verkligen godt, var at de käre Barnen
icke allenast följde med oss uti deras egen Vagn til Drink,
utan ock sedan anträdde, samt i elakt Väder, en Refes,
dock uti et incognito för Dom- Capitlet, alt til dinköning,
beledsagande oss häruppå hit hem, til deras fötta och lugna
Boning.

Om et par dagar reser jag tillbaka til Stockholm, och därifrån
från skal Du få et nytt Bref, jämte urygften rörande Uplagan af
Rikslantklaren Gregue Axel Oxenstiernas Brefväxling. Biscöppen
Hr Bolkows intyg på omfattningen Desêche ifrån Dig. Klåsoningar
til Dig ifrån min John Lindahl samt min och hans Stafva
kunna icke vara urygftigare, deras Välönsfeningar för
dit Bäfte icke varmare, aldeles lika dem mit Hjerta händigt
lepras af för min John Mandorff. German (hvilket vackert
Namn?) Skullberg ber ock om sin Klåsoning. Och härmed öfver
et ömt Farväl ifrån Din
trogne G.

Receptskriften. Du vet, at jag merändels flutar mina Bref
med ^{hans} Widrig. Tillåt således, at jag ock fogar ett til detta och alla
deles uti din Smak: en skön Tyf Verr utur Lilla Fru Stafvas
Minnes-Bok. Hon har låtit i år göra sig en dylite, och en ung
vitter Handlande från Hamburg har uti den samma skrifvit
följande:

Schön wie auf blumigten Auen
Die junge Rose blüht,
Sanft wie durch selbige Geäste
Ein Bach der Quell entflicht;
So fließ im Schooß der reinsten Freuden
Ihr stetes Leben hin:
Die Grazie im Blumenkleide
Seu ihre Führerin!

Norrköping, D. 11 Jul.
1796.

Bey Durchlesung dieser wenigen
Zeilen erinnern Sie sich zuweilen
Ihres ergebenen Freundes,
Aug. Wilh. Friederichs.

Jag ville så gerna hafva ^{att} för dit Namn under denne Vers,
men om du håller af mig, så skickar du mig en äfven
så vacker Vers på et särskildt Blad af den Längd och
Öfskaffenhet, at det kan fästas in uti den sköna Boken.
Se här hvad jag såsom Fader, och hennes så älskvärde, som
älskade Man, John Lindahl, skrifvit på främsta Bladet
uti denna Bok:

1.
Fru Gustava Eleonora Lindahls
Minnes-Bok
af sina Vänner.

Mätte

Måtte Kennes Dagar blija så
många och fälla !!

Som Kennes Hjerta det förtjänar, och
Som det dageligen har Gud utbedes

af
en genom sina Darn högt lycksalig Fader,
Carl Christoffersen Gjörnell.

Norrköping, Söndagen,
d. 25 Sept. 1796.

2.

Man mycket lefa kan, fast man ej lefver länge.

Mit Hjerta, som vid Dagens första vand
Sin Morgonfukt upp til Fjällynen skickar,
Der för Dig, Låura! Afton-Solens brand
Emottar mina tacksamt lyfta blickar:
För det jag äger Dig af Himlens hand.

Joh. Nicl. Lindahl.

Norrköping, d. 8 Maji *) 1796.

*) Dröllens-dagen år 1791.